

Raamatupidamise Toimkonna juhendi 3 „Finantsinstrumendid“ täiendamine

I RTJ 3 täiendamise eesmärk

Toimkonna eesmärk on anda selgemad juhised tulundusühistute (sh hoiu-laenuühistud) liikmete poolt tehtud sissemaksete kajastamiseks kohustise või omakapitalina.

Eestis on tulundusühistu seaduse alusel loodud ühingute liikmete poolt ühingusse tehtud osamaksed valdavalt kajastatud omakapitalis. Probleemiks on asjaolu, et Raamatupidamise Toimkonna Juhend 3 „Finantsinstrumendid“ (RTJ 3) on olnud selliste sissemaksete kajastamise osas lakooniline, mistõttu tuleks lisaks RTJ 3 sätetele täiendavalt lähtuda rahvusvahelistest standarditest ja tõlgendustest, sh tõlgendusest IFRIC 2. Nimetatud standardid on aga sarnaste osamaksete omakapitalis kajastamise osas tugevalt piiravad.

Raamatupidamise Toimkond kaalus nii selgituse andmist kehtiva RTJ 3 rakendamise osas kui RTJ 3 täiendamist selliselt, et olemasolevat praktikat arvestades antud valdkonnas selgem juhise anda.

Toimkond kaalus järgmisi asjaolusid:

1. Eestis väljakujunenud praktika ja selle ulatus.
2. Sarnaste ühingute osamaksete/liikmemaksude arvestusreeglid teistes riikides.
3. Majanduslik sisu (kohustise või omakapitali tunnused, sh osalemine juhtimises ja kasumi jaotamises).
4. Seadusandlik analoogia teiste ühingutega (piirmäärad netovarale või osakapitalile, likvideerimisega seotud tagajärjed).
5. Eesti finantsaruandluse standardi kehtestamise üldised eesmärgid.

Analüüsi tulemusena otsustati täiendada RTJ 3 sõnastust ning anda tulundusühistu seaduse alusel loodud ühingute liikmete poolt ühingusse tehtud osamaksete osas juhise nende kajastamiseks omakapitalis, kui teatud tingimused on täidetud.

II Muudatused juhendis RTJ 3

1. Lisada juhendi punkti 59 alampunkti (b) lõppu täiendav tekst:

Erandina kajastatakse omakapitalis tulundusühistuseaduse alusel loodud ühistutesse liikmete poolt tehtud osamaksed, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- (i) nad osalevad proportsionaalselt ühistu kasumi jagamises või kahjumi katmises; ja
- (ii) on allutatud kõigile teistele võlainstrumentidele ning tulundusühistu lõpetamisel tasutakse viimases järjekorras peale teiste võlausaldajate nõuete rahuldamist.

2. Lisada juhendi punkti 61 lõppu täiendav tekst:

Erandiks on tulundusühistuseaduse alusel loodud ühistutesse liikmete poolt tehtud osamaksete kajastamine omakapitalis. SME IFRS peatükk 22 piirab oluliselt selliste osamaksete kajastamist omakapitalis. Toimkond leiab, et osamaksete kajastamine omakapitalis (eeldusel, et punktis 59(b) nimetatud kriteeriumid on täidetud) vastab paremini Eesti majanduskeskkonnas väljakujunenud praktikale, seadusandlikule analoogiale teiste ühingutega ja raamatupidamise aastaaruannete kasutajate ootustele.